

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hóra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hóra 2 k. 40 f.

HIRDETESEK:

4-hasábos petit sor egyszer 30 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Kyilitér sora 40 fillér.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Péntek, szeptember 6.

Mai számunk főbb közleményei:

- Voxércikk: A végszó.**
- A günci levél a Házban.**
- Kristóffy József beszámolója.**
- A király lakása a baranyamegyei hadgyakorlatokon.**
- A malom ostrom alatt.**
- Ugron Gábor visszavonulása.**
- A megadóztatott rang.**
- Főispáni beiktatás.**
- Minisiteri kiküldött a Szelle-ügyben Aradon.**
- A francia kisasszony.**
- Följelentés egy sűrfőző-gyár ellen.**
- Szellét körözik.**
- A király hadgyakorlatokon.**
- Európa apósa.**
- Gyilkosság a szőlők között.**
- Tárca: A falusi liba.** Irta: Máday Hermin.
- Csarnok: Mákvirágok.** Irta: Abonyi Árpád.

A végszó.

Arad, szeptember 5.

Ma volt a képviselőháznak utolsó érdemleges ülése; pár nap mulva formálisan haza küldik a jó honatyákat, hol — legtöbbnek valószínűleg — hosszabb ideig lesz alkalmuk kipihennie a haza jóvoltáért kockáztatott rendkívüli fáradságait, s nyugodnia az erkölcsi bátorság és elvhűség irányában szerzett baberein. Nem sajnáljuk ezt a képviselőházat, melynek szónokai a legsivárabb sorokat mondották tolla alá annak a nemtőnek, ki a magyar nemzet alkotmányos életének történetét az utolsó öt évben jegyezte.

Az új választások esélyei teljesen bizonytalanok. A régi pártkeretek összeomlottak, s maguk a pártok — kormánypárt

ugy mint ellenzék — egyaránt kompromittálta magát a politikai erkölcs tekintetéből. Az óriás többségben levő kormánypárt letette fegyverét a törpe minoritás előtt, ez utóbbi pedig a jobb jövő számára ápolta és rejtegetett ideáljait szolgáltatta ki a béke egyenértékű. Megunták a harcot és kicsinyelték annak bérért, a babért: a nyugalmasan elkölthető lencse lett ideállá. Most már üres a tál. Lássuk ki-kik mit kapott belőle s hogyan jut majd a — második fogáshoz.

Ez az, éppen erről van szó. A képviselő urak eddig igen szépen kiegyeztek a hatalommal, az elveikkel és a lelkiismeretükkel; és most ime közbe fog szólani egy idegen tényező, a nép és jó részben még ettől fog függeni, hogy a volt országgyűlés kegyelmes, méltóságos és nagyságos tagjai közül kik kapjanak mandátumot az új — országgyűléshez.

Ez éppen az kellemetlen az efféle alkotmányosdi játékban, hogy minden ötödik évben érintkezni kell a néppel, neki számot adni és további jóindulatát újból kikérni. Ez előtt pláne minden harmadik évben beállott ez a kínos fordulat, de nincs kizárva, hogy a rend és belbéké érdekeinek célarányos méltatása mellett még hosszabb időközökben lesz alkalmuk a népnek, rendőri és katonai fedezet, hatósági vezetés és kuriai felülbíráskodás keretében az ő legszebb alkotmányos jogát gyakorolnia.

De — félre a tréfával — csakugyan nehéz feladat vár a magyar választó közönségre abban a részben, hogy egy oly

parlamentnek adjon létet, melynek többségében föltétlen hazaszeretet, hamisítatlan liberálisizmus és az ország javára szolgáló törvényhozási képesség legyen az uralkodó vonás.

Nehéz lesz ez a feladat a magyar választó közönségnek nemcsak azért, mert az emberekben kevés a választék, hanem azért is, mert a tájékoztató, a mandátum vállalásában kötelező, élesebb körvonalokkal s részletesebb tagoltsággal bíró jel-szavak teljesen hiányoznak s e tekintetben soha sem volt oly szegény a magyar közélet, mint éppen most, az új választások küszöbén.

Tarthatatlanok az adózási és adóbejárási viszonyaink, és szóba se jönnek; magyar állami és nemzeti érdekeink háttérbe jutottak, törvénykezésünk fogyatékos és befejezetlen; az önálló vámterület nemcsak iparunk és kereskedelmünknek, de egész közgazdaságunknak alapföltételévé bizonyult és mindezek a dolgok, ha itt-ott érintetnek, a delphi jósdát megszegényítő kétértelműség és nyújthatósággal lesznek az ámuló és bámuló publikum előtt tárgyalva. A hadügyi költségek fenyegető fokozódása, a tisztviselők fizetésének szabályozása, magyar véreink oltalma a kivándorlás ellenében helyes és sikeres gyarmatosítás által, Róma délszláv politikája és állandó harca a magyar nemzeti kultúra és állam ellen, a nemzetiségi feszültségek és izgatások... mind mind egy-egy élet-kérdést rejt magában s nem esik róluk mégis annyi szó, mint akár valamely hegyvidéki szilva-kartellról.

TÁRCA.

A falusi liba.

Irta: Máday Hermin.

Ujváry Andor legjobb barátjához ezt a kérdést intézte:

— Te Gyurka, hallottad-e már az új-ságot?

— Ugyan mi az? Talán hogy a doktorné unokahuga, az a kis falusi liba jön városunkba? Képzelmem milyen naiv lehet, olyan, mint a falusi leányok szoktak lenni.

— No hát sokat nem is várhatunk tőle, azt előre tudom. S ha majd összehoz vele bennünket a sors, vagy jobban mondva a doktorné zsurja, azt sem fogjuk tudni, mivel töltjük el az időt.

— Te megpróbálhatnál neki egy kicsit udvarolni, egészen jól fogsz mulatni, — ha olyasmit kérdezel tőle, a mihez fogalma sincsen.

— Azt ép n megtehetem, hogy egy kicsit zavarba hozom. Képzelmek magamnak egy alacsony termetű, kövéreske, piros pozsgás arcú s nagy vörös kezekkel bíró leányt, ki folyton a zseb-kendője csücskét csavarja, s furcsa „igen” és „nem” feleletekkel vágja el a beszédnek fonlát.

— Jó mulatságot hozzá, Andor, — neve-

vetett Gyurka, s egy nagyot ásított, mintegy előre mutatva barátjának, mi fog következni a kis libával folytatandó beszéd után.

Pedig hogy kár volt előre ily kicsinylőleg beszélni róla, azt mihamar tapasztalhatta Ujváry. Merő unalomból, vagy talán egy parányi kíváncsiságból kiment az állomásra, mikor megérkezett a kis unokahug. Távolról szemlélve akarta magának bebizonyítani, hogy mennyire hasonlít az ő képzeleti képehez a leány. De csalódott, még pedig — s ezt őszintén bevallotta magának — kelemesen.

Nem volt az ékező leány sem alacsony, sem túl piros arcú leány, nagy tenyerű, rögtön zavarba jövő bakfis, hanem egy közepmagasságú, nyulánk, fekete hajú, rózsás arcú, bátor megjelenésű ifjú leány, ki oly végtelen fürgeséggel szaladt a reá váró nagynéni karjaiba, s oly kedvesen csacsogva kérdezett és felelgetett, hogy Ujváry egy kicsit szégyenkezve gondolt vissza a Gyurkának mondott előítéletére.

— No de azért lehet nekem még igazam is a társalgásra vonatkozólag, — mentegődött önmaga előtt.

Nemsokára aztán összehozta őket az a bizonyos zsur. Igyekezett Andor Ella mellé kerülni. Gondolkozott egy keveset, — hogy miként is próbálja ki a leány tudatlanságát, vagy szellemességét, s végre e kérdést intézte hozzá:

— Ella nagysam, érik-e már a buza?

— Ont érdeklí ez? — felelt nevetve Ella.

— Pedig azt hittem első pillanatra, hogy ön is azok közül az ifjak közül való, kiknek löverseny, színház, szenzációs pletykák képezik beszédük legfőbb tárgyát, s ime az után érdeklődik, hogy a mi kis falunkban érik-e a kalász? Ha éppen olyan nagyon kíváncsi rá, megmondhatom, hogy igenis érik, nemsokára aratunk, s mivel az időjárás az idén kedvező volt, — jóval felülmulja egy mennyiségben, mint minőségben a tavalyi termést.

(Erre ugyan derekasan megfelelt őnagysága, vélekedett magában Andor ur, de folytassuk a kérdezősködést.)

— Most nyáron igen szép lehet ott falun; de mit csinálnak télen, mikor zord a táj, nem vágyódik az ember a szabadba, hanem igyekszik a meleg szobában kellemessé tenni idejét. El sem tudom képzelni, mivel tölthetik napjaikat. Mi városiak hol itt, — hol amott találunk valamit, a mivel elszórakozhatunk?

— Azt hiszi ugy-e, hogy mi csupa unatkozással éljük át a telet, s irigykedve gondolkunk azokra, kik nagy társaság közepette hallgatják a legújabb operett-dallamot, avagy a készülő bálak iránti érdeklődésüknek adnak társalgás közben kifejezést? Oh nem, tisztelt barátom, mi egy cseppet sem vágyódunk ezek után. Nekünk is meg van a magunk kis köre, hol hetenkint összejövünk, de ez aztán érde-

ség tagjai voltak Major György sajtényi gör. kath. lelkész vezetése mellett Szlovák Gyula, Gerzanits István és Nicsovits Jenő. Mig a jelölt megérkezett, az elnök indítványára a végrehajtóbizottságot választották meg, a melynek Nagylakon 180, Csanádpalotán 50, Sajtényban 20, Kővegyen 10, Apátfalván 10, Magyarcsanakon 15, Földeákon, Kiskirályhegyesen, Albertin, Ambrózfalván, Nagymajláthon és Lellén 10—10, Pítvaroson 15 tagja van.

Mire vége volt a bizottság választásának meg is érkezett Kristóffy József a küldöttséggel. Harsány, meg-megnyíló éljenzés fogadta a kerület szeretett képviselőjelöltjét, kit egyébként úgy a nagylaki, mint a kerületből nagy számban összesereglett választók folyton a szeretetnek és tiszteletnek jeleivel halmozták el. A képviselőjelöltet Major György a küldöttség elnöke kérte fel, hogy tartsa meg beszámoló, illetve programbeszédét.

(A beszámoló.)

Kristóffy József beszéde a következőleg hangzik:

A küldöttségi elnöktől értesültem, hogy a nagylakkerületi szabadelvűpárt tagjai az országgyűlés új ciklusára ismét bizalmukkal tisztelték meg és képviselőjelöltül kiáltottak ki. Ugy Nagylak, mint a kerület küldötteinek akarata előtt meghajlom és a szabadelvűség, annak magasztos eszméje kötelez a jelöltség elfogadására, örömmel fogadom tehát el, mert azt látom, hogy új erőre kel itt a szabadelvűpárt, mely a multban is győzött, s a melynek zászlaja ma is lobog. Tudom, érzem, hogy a bizalmat köszönettel elintézni nem lehet, kötelességem a politikai és közgazdasági helyzetet megismertetni, de nemcsak ezt, hanem a jövő feladatait is, és azon eszközöket, melyekkel a ma meglevő bajokat orvosolni lehet.

Beszámolót nem tartok. Minden évben megjelentem választóim között és ott elmondtam a fontosabb politikai és közgazdasági eseményeket, s úgy vettem észre, hogy az általam elmondottakat választóim szívesen vették tudomásul. A jövőre nézve pedig ígérgetni nem akarok. Egyszerűen megvilágítom a helyzetet, hogy az mindenki előtt tisztában legyen.

Politikai meggyőződésem sarktétele a szabadelvűség. Az a szabadelvűség, a melyen apáink, elődeink, őseink jártak és küzdelmek eredménye az volt, hogy ezer éven keresztül fentartottuk hazánkat. Mit értek szabadelvűség alatt?

Hogy ebben az országban ember és ember között különbség ne legyen, születés, rang, vagyonszűkörség ne legyen, ne az határozza meg az embert, hogy hol született, hanem a polgári erény és érdem. Az államnak minden egyes intézménye, alkotása a szabadelvű haladásnak megfelelően s mindez a polgárok javára szolgáljon. És mert azt tapasztaltam, hogy Széll Kálmán ezt a szabadelvűséget vallja, azért én rendíthetetlen híve vagyok Széll Kálmának és politikájának. De híve vagyok azért is, mert nehéz időben lépett kormányra s ő elcsendesítette a vihart, helyreállította az üdvös békét, s rendezte az Ausztria és Magyarország között fennálló viszonyt. E helyen megjegyzem, hogy ennek a viszonyoknak a további fennállását szükségesnek és helyesnek tartom. Helyesnek bizonyította ezt az elmúlt 33 évi nyugalom, béke és az a haladás, melyet minden téren felmutattunk; de helyes azért is, mert egy önálló hadsereg felállítására oly óriási áldozattal járna, anynyi milliót és milliót megemésztene, hogy a mai nehéz közgazdasági viszonyok mellett az ország lakossága meg nem bírná. Az Ausztriával fennálló közgazdasági összefonódásunk zsebkérdés. Ha azt fogom látni, hogy Ausztria nem méltányos, hanem túlkövetelő, nem fogok habozni, hanem odaállok azokhoz, kik az önálló vámtarulat, a vámsorompók felállítását mellett foglalnak állást.

Kötelességem megemlékezni arról az áramlatról, mely azt követeli, hogy a kormány minden téren és mindig csak a mezőgazdaságra legyen figyelemmel, azt támogassa, annak az érdekében mindent megtegyen. Az ipart és kereskedelmet hanyagolja el, ne vegye figyelembe. Ez a legveszedelmesebb irányzat, a mit eléggé elítélni nem lehet, veszedelmes ez a nemzeti egység szempontjából, mert az országot még foglalkozás szempontjából is el akarja darabolni, de veszedelmes azért is, mert meg akarja gátolni az ország egyetemes haladását, vagy-

nosodását, a mely azt követeli meg, hogy minden faktor egyenlő bánásmódban részesüljön.

Belátom ugyan, hogy Magyarország közgazdasági állapota súlyos, mert a nagybirtok és nagytőke még csak áll valahogyan, de a középbirtokosokról ezt nem lehet elmondani, a kisbirtokosok pedig a lehető legrosszabb viszonyok között élnek. Eppen ezért a jövő országgyűlésnek legfontosabb feladatai közé tartozik az, hogy e helyzetet segítsen és ezáltal az egész országnak jobb helyzetet teremtsen. A nemzet nem nagybirtokosokból, hanem apró egzisztenciákból áll, kik véradóval s apró filléreiknek millióival járulnak az ország fentartásához. Ezeket kell segíteni, szerintem a következő eszközökkel. Miután legnagyobb baj az, hogy nemcsak a családok igényei emelkedtek, de a községek terhei is felemelkedtek a lehető legmagasabb fokra, első kellék az, hogy a közteher arányosabban osztassék meg, még pedig különböző adókulcsok szerint. Hozza meg az állam a leghumánusabb törvényt, mondja ki a létminimumot, a mire adót kivetni ne lehessen, hogy a szegény ember ne a kenyerét adja el csak azért, hogy adót fizessen. De a községeken másképpen lehet és kell is segíteni. A községi közigazgatásban sok oly munkát végeznek a községek, miket az állam érdeke követel meg, az ezekkel járó kiadásokat ne a községek fedezzék, hanem maga az állam. Fontos érdeke a közgazdaságban az is, hogy a család minden tagja részt vehessen a munkában s ezt különösen a kisbirtokosok érdekében hangoztatom. Be kell hozni a két éves katonai szolgálati időt. A közvagyonosodást hiszem előmozdítani azzal is, ha a kormányt oly irányu munkásságra buzdítjuk, hogy legalább az Alföldön szabadsítást fől a hitbizományt, a városi és községi kötétt birtokosokat. Aki munkásságával akár mint gazdasági munkás, akár mint kisiparos szerzett magának valamicskét, jusson az is egy darab röghöz, hogy annak is ép úgy hazája legyen ez az ország, mint a kinek százezer hold földje van.

Ezt magának az államnak kell kezeibe venni. Alapítson egy új földhitelintézetet, biztosítsa papírjait és adjon apró kölcsönöket, a melyek után 4 százaléknál nagyobb kamatot ne fizetessenek. Baj ezenkívül e téren a gazdasági művelés hiányossága, különösen az Alföldön van nagy szükség földműves iskolákra, a miknek minél előbbi berendezését és megnyitását minden erőmből szorgalmazni fogom, végezve a helyi viszonyokról kell megemlékezni a telepes községek nehéz és súlyos helyzetét nem kell ismertetnem, erre nézve csak annyit mondok, hogy a kormány napirendre tűzte e kérdés megoldását és én rajta leszek, hogy a községek érdeke minden tekintetben érvényesüljön. Isten éltesse a nagylakkerületi választó polgárokat!

(Üdvözítő táviratok.)

Zajos tapsolással és zugó éljenzéssel jutalmazta meg a választó közönség Kristóffy József tartalmas és érdekes beszédét, a melyből meggyőződést lehetett meríteni arról, hogy Kristóffy József az országnak nemcsak politikai, de közgazdasági helyzetével is teljesen tisztában van, ismeri az eszközöket, a melyekkel segíteni lehet és igazán a választó polgárok őszinte érzelmeinek adott kifejezést Laurovics elnök, mikor szép szavakban megköszönte a jelölt fáradozását.

Ezután Laurovics elnök bejelenti, hogy Blaskovics Aladár, a párt elnöke nagy elfoglaltságára való tekintettel leköszönt, egyhangulag Szentés Vidor makói kir. közjegyzőt választották meg pártelnöknek.

A jelölt gyűlés azzal ért véget, hogy Laurovics elnök indítványára Széll Kálmán miniszterelnököt és Podmanický Frigyes báró pártelnököt a következő táviratokkal üdvözölték:

Nagyméltóságú

Széll Kálmán miniszterelnök urnak.

Budapest. Vár.

A nagylaki kerület szabadelvű pártja a mai napon tartott kijelölt gyűlésen a kerület eddigi képviselőjét: Kristóffy Józsefet a jövő országgyűlésre jelöltjének lelkesedéssel és osztatlan bizalommal újból kikiáltotta. Midőn ezen megállapodásunkról Nagyméltóságodat, mint az országos szabadelvűpárt vezé-

rét tisztelettel értesítjük, egyszersmind örömetlen ragaszkodásunkat és rendületlen bizalmunkat fejezzük ki Nagyméltóságod személye és politikája iránt.

Laurovics János dr.,
elnök.

Podmanický Frigyes báróhoz a következő távirati üdvözlötletet küldték:

Nagyméltóságú

báró Podmanický Frigyes urnak

Budapest.

A nagylaki kerület szabadelvű pártja a mai napon tartott gyűlésen Kristóffy József képviselőt a jövő országgyűlésre képviselőjének lelkesedéssel újból kijelölte. Midőn erről Nagyméltóságodat, mint az országos szabadelvűpárt elnökét, tisztelettel értesítjük, egyszersmind hálás szeretettel üdvözöljük Nagyméltóságodat, mint kerületünk hajdani képviselőjét.

Laurovics János dr.,
elnök.

Tegnap este bizalmas értekezletet tartottak a párt vezetői, mintegy 25—30-an, melyet banket követett. A banketen Russ János és Dolcs Ferenc Kristóffyra, Kristóffy pedig a kerület összes polgáira emelte poharát. Kristóffy megválasztása bizonyos, ellenjelöltje nincs.

A király lakása

a baranyamegyei hadgyakorlatokon.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 5.

Lapunk egy barátja látogatást tett Göröcsönyben, hol a király a baranyamegyei hadgyakorlatok alkalmáról lakni fog. Látogatásáról a következőket írja:

A göröcsönyi kastély urnőjének szíves engedélye folytán alkalmam volt megtekintetni azon lakosztályokat, melyekben ő Felsője a nagygyakorlatok alkalmával tartózkodni fog. Ott tartózkodásom alatt végigjártam az egész helyiséget, melyben persze most oly nagy a sürgés-forgás, hogy Göröcsöny jámbor polgárai még a következő nemzedéknek is hírül hagnak belőle.

Az egész helyiség, mely acetilén világitásra van berendezve, tisztára meszelt házaival két hét múlva Európa központja lesz. Szuronyos csendörök járják be párosával a vidéket, korcsmasátorok szegélyezik a helység bejáratát, óriási udvari kocsik állnak, ágyneműkkel megtömve, az uradalom minden részén, új épületek, különösen istállók, nőttek ki a földből, tiszták jönnek-mennek kocsin és lóhátton, zaj, lármá, kalapácsolás hangzik mindenütt.

A kastély, melyhez egy rövid meredek ut vezet, magaslatra van építve. Fekvésével uralja a Göröcsöny körül elhúzódó egész völgykatlant. Az épület egyszerű külsejével, régi erdélyi nemesi curiákra emlékeztet, melyeknek vastag boltíves falait évszázadok viharai morzsolták. A keleti oldalon levő kapunál szuronyos csendörök tartanak őrséget. Vigyáznak az ott felhalmozott vagyontéror butorokra és egyéb berendezési tárgyakra. Az egész udvart magas dobogó fedi, szélein két-két árnyékot nyújtó sátorral. Itt lesznek a tanácskozások és jó idő esetében itt lesz terítve is. A faalkatrészek persze ott a felirat is: „Manöverleitung.”

Az egész berendezés vezetésével és felügyeletével a már hetek óta itt időző Wagner udvarmester van megbízva, ki mellékesen mondva tud magyarul is elég érthetően. A kastély berendezési munkálatainál még most is sürgősen halad a munka. — A tulajdonos

egész családjával állandóan ott időzik és személyesen vezeti a lakosztályok bebutorzását.

Ő felsége a kastély emeletén fog lakni és részére két szoba lett berendezve. Az egyik a hálószoba, bámutatosán egyszerű. Egy sima, disznéküli keretet, egy tükör, egy zsölye, kis asztal és ágy és mosdókészülék. A másik szoba, teremnagságú, fogadóhelyiségnek van szánva. Közvetlen ő Felsége hálószobája mellett van a „Kammerdiener” lakosztálya, mely szintén két szobából áll.

A földszinten a trónörökös fog lakni és valószínűleg ő Felsége szárnysegéde. A királyi lakosztályok berendezését illetőleg, első sorban is a falak díszítését kell kiemelni. A fogadóterem kék színben van kárpitozva, melynek mintája a lehető legegyszerűbb; a hálószoba kárpitjai színes virágokban vannak tartva. A nagy terem butorzatát Bécsből küldték, hol annak idején a Mária-Terézia szobákban voltak elhelyezve. Itt azonban újra át lettek festve és aranyozva, míg a régi szövetek helyett vörös szövettel lettek átvonva. A világítást két óriási csillár száz száz gyertyalánggal fogja szolgáltatni.

Az egész terem rococo korszakra emlékeztető darabokkal van felszerelve és még a kályha-ernyő is a festészet egy műremekét képviseli. A falakon régi mesterek olajfestményei díszlegnek, melyeket a tulajdonos a pozsonyi kastélyból hozatott ide. Különböző diszes a trónörökös lakása számára szállított garnitúra, mely teljesen angol minta szerint készült és világos rózsaszín selyemmel van átvonva.

A kastély tornáca és folyosóinak díszítését növényzettel, az uradalom kertészetének növényházából fogják eszközölni, míg a külső részen a már netekkel ezelőtt elültetett virágok pompáznak teljes díszben.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: Szűnet.

Szombat: Ocska brigadéros, bohózat.

A vasgyáros.

— Győri Matild bemutatkozása. —

Claire szerepe, nagyon csábító minden ambíciózus színésznőre, mert az igazi tehetségnek alkalma nyílik ezen szerepben az érzelmek festésének egész skáláját bemutatni.

Győri Matild ezt a nehéz szerepet választotta első fellépte alkalmából. Már itt ki kell jelentenünk, hogy a kisasszonyt e szerep kiválasztásában nem vezette túltengő ambíció, hanem nagyon sok jó minőségének öntudata. A szerep felfogásában erős intelligenciájának jelét adta és a büszke arisztokrata leánynak érzésvilágát, az örök női érzések változó fokozataiban nagyon természetesen és értelmesen interpretálta.

A vendégszereplő kellemes organum felett rendelkezik, melylyel amellet még igen jól is tud bánni, úgy annyira, hogy pathetikus kitöréseiben is fokozást mutat.

Derblay szerepében *Palágyit* illeti elismerés, ki a gondolkodása és cselekvése által nemes férfi jellemzésében mértéket tudott tartani és ez előkelő szerepben rokonszenvesnek mutatkozni. *Angyal* Ilka, *Mezey* Péter, *Komlósy* Ilona és *Bácsné* a szokott jók voltak.

* A Magyar Színház új tagjai. *Leszkay* András, a Magyar Színház új berendezője, egész csomó új színészt visz föl magával a fővárosba. A színháznak október elsejétől következők az új tagjai: *Turcsányi* Olga, *Tomcsányi* Russi, *Békési* Ferenc karmester, *Deli* Lajos, *Szaday* Ferenc, *Haidt* Margit és *Farkas* Ferenc.

Megválnak ugyancsak október elején a Magyar Színházról: *Láng* Etel, *Varga* Anna, *Aranyosi* Janka, *Gombaszögi* Margit, *Rózsa* Lili, *Ódri* Zsúrd, *Kardos* Bernát, *Füredi* Béla, *Fekete* József és *Fodor* Bernát.

* Egy szinigazgató bukása. *Halasi* Béla szinigazgató, ki legutóbb Siófokon működött, a közönség pártolásának hiánya miatt megbukott és kénytelen volt felosztatni társulatát, melynek tagjai most nyomorral küzdenek.

* A pécsi színház bérlete. A jövő évi október 1-én özvegy *Tiszay* Dezsónének, a pécsi színház igazgatójának lejár a bérleti szerződése. Pécs város szinügyi bizottsága tegnap délután *Krasznay* Mihály királyi tanácsos elnöklésével ülést tartott, a melyen megállapította a színháznak 1902. október 1-től további három évre való bérbeadására a pályázati föltételeket. A pályázatoknak kétezzer korona óvadékot kell lenni. A pályázatok ez évi szeptember 30-áig Pécs város tanácsához küldhetők.

* Szerződés nélküli színészek. Az országos színészegyesület igazgatója, *Ditrői* Mór, a színészegyesület tanácsának ülésén számszerű adatokkal kimutatta, hogy, ha valamennyi vidéki szintársulat a téli szezonra kiegészíti a létszámát a lehető legteljesebbre, akkor is szerződés nélkül marad 247 színész, kik legtöbbszörre családostak.

A malom ostrom alatt.

(Ujabb mese a vérvádról.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 5.

Egy bolond százat csinál. Néhány hét óta valóságos divattá lett a vérvadás meseje amely végig járta az Alföld minden vármegyéjét, a múlt héten még Aradmegyében garaszált, Megyesházáról átplántálódott Kétegyházára s felütötte fejét Békéscsabán is.

A tudatlanság, a felizgatott és tévutra vezetett fantázia dolgozott persze itt is és kis hiba, hogy igen komoly következményei nem lettek.

A dolog így történt:

Tegnap délben egy és két óra között egy szegény zsidó: *Grünwald* Mór, a csabai izraelita ortodox-hitközség volt rabbija, kinek jelenleg szatócs üzlete van a békési uton, elment a Csillag-utcába valami *Hursán* nevű gazdához, hogy libát vásároljon.

Utközben találkozott egy bogárszemű, csinos kis cigányleánnyal, lehetett úgy hét-nyolc éves s az öreg zsidó kedveskedve megcirógatta az uton ácsorgó kis leány arcát. A leány valószínűleg megijedt a szakálás öreg bácsitól és sirva fakadt, mikor pedig *Grünwald* csilitáni próbálta, éktelenül orditozni kezdett s futott hazafelé.

Ekkor már jöttek az utcán *Rác* György és *Beé* Mihály fiatal muzsikuskisgyerekek. *Rác* aki nek hűga volt a *Rózsi* nevű kis leány, azt állítja: ő úgy látta messziről, hogy *Grünwald* csalogatta és beakarta cipelni egy sikátorba a hűgát s a kis leány is mondta, hogy krajcárt ígért az öreg zsidó.

Fenyegetőleg közeledtek *Grünwald*hoz, hangosan tárgyalták a dolgot s a zajra, meg a kis lány sírására csakhamar összegyűlt az egész utca népe. Mint a futótűz, úgy terjedt el egyszerűen a hír, hogy az öreg zsidó magával akarta csalni *Rác* Rósit s vért akarta venni. Lett erre riadalom a cigánysoron! Ugyre nőtt, nagyobbodott a tömeg s az ostoba mese hívköre talált.

Grünwald látta, hogy nem jó lesz tréfálni a felizgatott emberekkel, futásnak eredt s bemenekült *Braun* Herman malmába. A tömeg most már itt kezdett gyülekezni, hangosan kiabálva tárgyalták az esetet, szidták a zsidókat s fenyegetőleg viselkedett, hogy *Grünwald* fia, a ki értesült a dologról, lóra kapott s előbb a csendőrséghez, majd a városháza felé vágta-

tott, jelentést tett a dologról és segítségeket kért.

Két csendőr s *Wilim* István rendőrfőbiztos két rendőrral nyomban megjelent a Braun-malomnál, ahol még mindig ott ácsorgott s kiabált az összeverődött tömeg, az öreg *Grünwald* pedig nem mert kimozdulni a malomból. A főbiztos erőiesen szétoszlatta a tömeget s kihallgatta *Grünwald*ot és a muzsikuskisgyerekeket. *Grünwald*ot a rendőrség kísérté lakására.

Grünwald Mór felháborodva beszélt a képtelen meséről. *Hursán*ékhoz menve megcirógatta az utcán ácsorgó kis leány arcát, mire az sirni kezdett. Ebből keletkezett az egész.

Rác György, meg a másik cigány, azt vallják, hogy *Grünwald* meg akarta fogni a kis leány kezét s krajcárt ígért neki. A mi esetleg lehet igaz is. Látván *Grünwald*, hogy megijedt és sir a kis leány, ígérhetett neki krajcárt, hogy kibékítse.

De hát hol itt a vérvadás? Kell, hogy legyen valami a levegőben, ami ezt a felújított mesét egyre terjeszti a hiszékeny nép között.

Ugron Gábor visszavonulása.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 5.

Amit már régebben jelezünk, mint *Ugron* Gábor elhatározott szándékát, az most valóra vált: *Ugron* Gábor, a szilágysomlyói választókerületnek egyhangulag megválasztott országgyűlési képviselője a kerület pártelnökéhez intézett levelében kijelentette, hogy többé nem vállal képviselői mandátumot és önnélfogva a kerületben jelölt gyanánt nem lép fel.

Augusztus 25-ére jelezte *Ugron* Gábor választóinak beszámolóját, de a beszámolót nem tartotta meg, hanem a helyett küldötte a visszavonulását bejelentő levelet. Ez a bejelentés, éppen most — a választások idején — nagyon érzékenyen sujtja a függetlenségi *Ugron*-pártot, mely így vezérét veszti.

Ugron visszavonulásának okairól ma a képviselőházban sokfélét beszéltek. Utaltak rá, hogy eredménye az ama támadásoknak, melyeknek a *Vaterland*-ban közölt tudósítása, szállítási inkompatibilitása, legújában pedig a *Rimler*-féle ügye miatt volt kitéve, leginkább a függetlenségi *Kossuth*-párt részéről.

Mások azonban — és ezek vannak túlnyomó többségben — azt hiszik, hogy nem annyira érzékenykedés, mint inkább anyagi okok bírják rá *Ugron* elhatározására. Nem teheti, hogy mandátumot vállaljon, mert szerződése van a kormánnyal és az államvasutakkal fára, tégiára, melyek nem tettek inkompatibilitást, mikor az összeférhetlenségi bizottság ítélkezett, de az új összeférhetlenségi törvény megköveteli, hogy vagy a szerződésekről, vagy a mandátumról mondjon le. Amde a szerződések évekre szólnak s azokat másokra át sem ruházhatja, hacsak ötezer hold erdejét és téglagyárát el nem adja. *Se szerződéseken nyugszik anyagi hitele*. *Ugron* tehát az összeférhetlenségi törvényből, e magyarázatok szerint, magára nézve levonta a következményeket.

Az edigi hírek szerint a függetlenségi párt *Ugron*-csoportja tovább is megmarad külön pártnak, *Bartha* Miklós elnöklésével; az elnök, *Bartha* Miklós különben most a délvídeken üdül, s így annál nagyobb zavart, ketvenlenséget okoz *Ugron* ez elhatározása párthívei körében. Hogy külön pártnak megmaradnak, már régebben elhatározták, amikor a *Kossuth*-párttal való egyesülés kísérlete meghiúsult és *Ugron* visszavonulási szándékát már ismerték. Valószínű azonban, hogy e határozat most, amikor a választás nehézségei is szorongatják

dés és észrevétel nélkül nem maradt, amennyiben Plósz Sándor m. kir. igazságügyminiszter máris intézkedett arról, hogy e legujabb fejleményében a Szelleügynek, a vizsgálat megindítását.

Imling Konrád dr., miniszteri tanácsos, kuriai bíró a mai napon Aradra érkezett s a törvényszéknél megkezdte a vizsgálatot annak kiderítése céljából, vajjon a feljelentésben foglalt vádak megfelelnek-e a valóságnak s egyáltalán bírnak-e jogos alappal?

A legujabb Szelle-ügy részletei a következők:

Vagyonbukott Szelle József csődö-megmondnoka: Kertész Miksa dr. feljelentette Plósz Sándor igazságügyminiszternél az aradi törvényszék bírói és ügyészi karának egy-egy tagját, avval vádolva őket, hogy Szellel szemben annak bűnügyeiben részrehajlóan jártak el, amiből viszont önként következnek, hogy a részrehajlás okai büntetendő cselekményt képeznek.

A törvényszéki bíró ellen azért kéri a följelentés a vizsgálat megindítását, mert ez, jóllehet Szellel szemben anyagiakban érdekelve volt, mégis részt vett egy olyan végzés hozatalában, mely Szelle ellen irányult volna, ha — az ítélet felmentő nem lett volna.

Az ügyészség illető tagja ellen olyan vádpont szerepel, hogy ő pártatlan, részre nem hajló és érdektelen nem lehet a Szelle-elleni ügyekben:

mert a múlt évben Szelle József egy felebvezést nyújtott be a törvényszékhez a vizsgálóbíró egy határozata ellen, s eme felebvezésében Szelle sértően nyilatkozott a vizsgálóbíró helyettese és az ügyészség azon tagja ellen, aki ügyészi vádindítványát, mint az ügyészség vezetője, aláírta.

Jóllehet a feljelentés szerint a felebvezés sértő tartalma volt, Szelle mégis visszavonta azt s helyette újabb olyan felebvezést adott be, amely már nem foglalkozott az ügyészség és bírósági kar tagjának személyével, hanem tárgyilagosan a vád tárgyává tett bűncselekmény ellen védekezett.

Mindezekből azt a következtetést vonja le Kertész dr. feljelentése, hogy az előbbieket szerint a bíró, az utóbbiak folytán pedig az ügyészségi tag nem lehet pártatlan és részrehajlatlan a Szelle elleni bűnügyekben.

Az igazságügyminiszter, a ki tudvalevőleg elejétől fogva nagy féltékenységgel és kulanssággal járt el a Szelle-ügyekben, haladéktalanul intézkedett a vizsgálat megindításáról.

Ma érkezett meg Aradra ebben az ügyben Imling Konrád dr., a kiváló jogtudós. Hogy az ő vizsgálatának mi lesz az eredménye az természetesen előre nem látható. Sőt ez idő szerint még azt sem lehet tudni, hogy a vizsgálat megejtése mennyi ideig fog tartani.

Az kétségtelen, hogy — bármiként álljon is a dolog — ezen legujabb szenzációja a Szelle-ügyeknek éppen olyan káros hatással van a magyar ítélkező fórumok tekintélyére, mint a Kormos-ügy. Az az ember, a kinek viselt dolgaiból mind ezen fejlemények következtek, még azt sem érdemli meg, hogy neve ilyen formában is szerepeljen a forgalomban.

Lapunk szerkesztősége tekintettel arra, hogy egyrészt a fenti tudósítás közhivatalnokot érint ilyen minőségében, másrészt pedig hogy az egész eseményt nem szenzációképpen, hanem közügynek tekinti, a tudósítással egyidejűleg készsággel közli nyilatkozatát azon ügyészségi tagnak, a kiről a feljelentésben szó van. Ime a nyilatkozat:

Tekintetes Szerkesztő ur!

Első sorban köszönetemet nyilvánítom azon szívélyességeért, hogy közölte velem azon vádat, melyet Kertész Miksa dr. az igazságügyminiszternél ellenem is benyújtott.

Köszönettel tartozom azért, mert azok, kik e lapot holnap olvassák, tudomásul veszik a vádat, mely ellenem emeltetett s lehet, hogy ugyanazok a következő napon nem olvassák a cáfolatot s én egy napon át, vagy talán sokak előtt egy emberöltőn át a gyanu, a vád terhe alatt állnék.

A vád tárgya, melyet Kertész Miksa dr. ellenem emelt az, hogy én részrehajló volnék Szellel szemben.

Szelle Józseffel szemben nézetem szerint csak az lehet részrehajló, aki Szellenek — magyarul mondva — a zsebében van; vagyis aki Szellel kölcsönt kért, kapott, ajándékot ígértetett magának vagy fogadott el; akinek váltója, kötelezvénye van Szellel, aki eladta lelkét, becsületét Szellenek...

Szerény nézetem szerint Szellel kölcsönt csak az kérhetett, kinek másutt hitele nem volt.

Nos hát én soha ez életben Szellel kölcsönt, se szívélyességet nem kértem, nem fogadtam el.

Életemben létszer beszéltem vele.

Először, mikor revolvért fogott rám a saját iródájában.

Ezelőtt 12—15 évvel Priegl István dr. aradi ügyvédnek voltam az írnoke. Egy ügyfele jött hozzá azzal, hogy az ellenfél ügyvédjének: Szellenek szeretné kifizetni a perköltségeket. Priegl dr. engem utasított, hogy az ügyfelet kísérjem el Szellehez. Bementem az ügyféllel. Előadtam megbízásomat. Es kértem a nyugtát, az asztalára tett pénz ellenében. Szelle azonban éktelen káromkodásban tört ki s asztaláról „valamit” felkapott, mi közben azt kiáltá: „Hát gazember vagyok én, hogy tanukat küldenek a fizetéshez...?”

Miután nem tudtam, hogy az a felkapott „valami” nem-e revolver, megbízásomat befeszerttettem tekintetem. Elléptem...

A második találkozásom Szellel a múlt évben történt:

Az ellene uzsora vétsége miatt folyamatban levő ügyben, melyben nem én, hanem egyik kollegám az előadó, akinek indítványát, mint az ügyészség vezetője kötelességem tudatában aláírtam, amelyben ő a vizsgálat elrendelését kérte s mely indítványra a vizsgálóbíró, igen helyesen elrendelte a vizsgálatot, Szelle beadott egy felfogymodást.

Napok, hetek multak el, míg én a törvényszék egyik bírójától: Nagy Józseftől tudomásul vettem, hogy abban a felebvezésben engem Szelle sértetett.

Barátság közölte velem ezt Nagy József, barátság fordultam hozzá:

— Mi a véleményed? Van-e oly sértés, mely érinti a karát, melynek tagja vagyok?

— Nincs, — felelé ő.

Ez megnyugtató. Azért a karért, az ügyészkarért, melynek Aradon a feje vagyok, melynek minden tetteért, eljárásaért én és csak egyedül én vagyok felelős, s amelynek becsületéért becsületemmel állok jót, megtettem volna a törvényes lépéseket.

De midőn nem az ügyész, a közhivatalnok, hanem a személy, én vagyok sértve, s midőn a sértések hitvány személyeskedésnél nem egyebek, óvakodtam attól, hogy nevetem egy napon emlegessék Szellel.

Nagyon természetesen azonban a sértést zsebre vágni nem voltam hajlandó.

Elbeszéltem a dolgot egy aradi ügyvédnek, ki szíves volt Szellel megértetni, hogy semloka, sem alapja nem volt sértésének.

És Szelle belátva, hogy igaztalanul sértetett felebvezésében, mely a sértéseket tartalmazta, sajnálkozásának kifejezése mellett azt visszavonta.

Ezt az elégtételt én teljesen elégségesnek tartottam, sőt örvendeztem, hogy elkerültem a nyilvános meghurcolást.

Kertész dr. azonban, ki erről nem bir tudomással, vagy ha bir — nem tartja elégségesnek, feljelentéssel élt.

Nagyon helyesen!

Pusztuljon az ügyészi karból, a bírói karból a jellemtelen elem. Kirugni, kikorbácsolni valók a testületből azok, akik visszaélnék állásukkal, akik elfogultak, befolyásolhatók és megvesztegethetők.

A vizsgálóbiztos, a miniszter kiküldöttje már Aradon van.

Vizsgálata elé felemelt fővel nézek.

Meszlényi Antal dr.,
kir. ügyész.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Báró Hirsch Mór jótékony betegsegélyző és temetkezési egyesület tagjait felkérjük, hogy folyó hó 8-án, vasárnap délután a Korona kávéházban tartandó gyűlésen minél számosabban megjelenni sziveskedjenek. A br. Hirsch egyesület több tagja.

A francia kisasszony.

(Elkésztett fürdői történet.)

Arad, szeptember 5.

Egy kies magyarországi fürdőhelyen történt meg az alábbi eset. Egy szellemes, fiatal asszonyka a történet hőse, aki egyéb kedves képességein kívül franciául is folyékonyan beszélt. A fürdőhelyen a közeli város ifjusága valami mulatságot rendezett, amelyen az asszonyka egy fiatal leányszerűsével is részt vett. Persze, hogy a két szép hölgy ugyancsak szemet szurt a fiataloknak, már közeledett is táncal fenyegető léptekkel az egyik, mikor a pajkos asszonyka hirtelen odasugta a leánynak:

— Én francia kisasszony leszek...

A leány megértette. A táncra kész ifju pedig kifogástalanul meghajolva, a fiatal asszonyhoz fordult:

— Szabad kérnem, nagysád...

— Ce monsieur que veut-il? — kérdezte ekkor a fiatal asszony kifogástalan orrhangon a leánytól.

A táncos zavarba jött, pláne mikor a leány is magyarázóan hozzátette:

— A francia kisasszonyom...

Az ifju némán meghajolt és látszott rajta, hogy szeretne valamit mondani, de nem tud. Merengve nézett egy sarokba, mintha francia nyelvtudásának megmaradt roncsait kutatná. Végre nagynehezen kinyögte:

— Avez-vous fait?

Ami magyarul azt jelenti: Éhes ön? Az asszonyka mosolygott.

— Oh, non, monsieur.

Ezzel a társalgás végleg elakadt. Az ifju francia nyelvtudása csődöt mondott. Sietett is mihamarabb észrevétlenül eltűnni. Am a szép francia kisasszony hírét elvitte a többi ifjuhoz. Ennek az lett a következtése, hogy újabb meg

ujabb vállalkozók akadtak, akik a francia nyelv-árkán-bokrán keresztül akarták meghódítani a francia kisasszonyt. Csak hogy a merész lovak három-négy mondat után sorban letörtek.

Csak egy legény tartott ki hősiiesen a szépséges francia kisasszony mellett. Gagygott francia szókat összefüggéstelenül ugyan, de kitartóan. Másnap délelőtt a sétán is a szép „mademoiselle“-hez csatlakozott s áhitattal hallgatta annak a meséjét, hogy ő Charleville-ből való és Jeanne Bigogne-nak hívják, s a fiatal ember hűségesen rámodta mindenre, hogy „vuj, vuj!“

A napok multak s Ollendorf mester csodákat művelt. Mert mondani se kell, hogy a fiatal ember a szép mademoisellen kívül a francia nyelvtanulásnak szentelte minden idejét. Szemmelláthatólag tanult. Néha már egész kerek mondatokat hozott napfényre.

— Mademoiselle — szolt egyszer az ifju a sétáló helyen — je voulais vous dire de ja plusieurs fois . . .

Ez már ugy hangzott, mint egy szerelmi vallomás kezdete. Ám zörrent a bokor és egy bájos kis lányka ugrott elő belőle.

— Mama! mama! — kiáltott és egyenesen a francia kisasszony ölébe szaladt.

Az ifju ajkán megfagyott a francia szó.

— Hogyan? — kiáltott önkéntelesül magyarul.

— A kis leányom — felelt nevetve az asszonyka és könnyed fejbőlintással távozott

Följelentés egy sörfőző-gyár ellen.

(A hordók titka.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 5.

A lippai sörfőző-gyár ellen, mely a Bondy és társa cég tulajdona, feljelentést tett a törvényszéknél Zámbo Samu aradi korcsma-tulajdonos. A feljelentő korcsmáros *esalás* miatt kéri a vizsgálatot megindítani a sörfőző-gyár ellen, mely vevőit rendszeresen és furfangos módon fonja be.

A gyár — a feljelentés szerint — korcsmárosokat tart sör-termékeknek eladására s azokat az eladott sör mennyisége után 10%-os részesedéssel fizeti. Ha például a korcsmáros egy hektoliter lippai sört ad el, ugy annak árából a kimérésért tíz százalék a korcsmárost illeti meg.

A sörgyárnak Aradon több ilyen bizomány-jellegű sörcsarnoka van; többek között ilyen viszonyban volt vele Zámbo Samu is, akinek a Ferenc-tér és Orcy-utca sarkán van korcsmája.

Zámbo rövid idő alatt 265 hektoliter sört mért ki vendéglőjében a lippai sörgyár termékéből. Mikor a gyár, melynek tulajdonosa Bondy József saazi, csehországi lakos és Knöpfelmacher Izidor lippai lakos, Zámbonak az öt megillető tíz százalék jutalékot megküldte, a korcsmáros elkészítette számadását, s ekkor kisült, hogy az üzleten nemcsak a jutalékát nem nyerte meg, hanem még néhány ezer koronát rá is fisetett.

Többször átvizsgálván számadásait, a nagy differencia, mely Zámbo veszteséget jelentett, nem tűnt el. Ekkor jutott eszébe a korcsmárosnak, hogy jó volna a hordókat megvizsgálni, mert ha számadásában nem tévedett, csak a szállítás körül lehet hiba.

A kétszázhatvanöt hektoliter sört a lippai gyár 25 literes hordónként szállította Zámbonak. A hordók az aradi mértékhitelítő hivatal beégetett hivatalos jelzésével voltak ellátva s hivatalosan 25 liternek jelezve. Zámbo elsősorban

a hordókat nézte meg s ittjött rá a turpisságra. *Egyetlenegy hordót sem talált, amely teljes huszonötliter lett volna.* Legtöbbje 22-, 28-, vagy legfeljebb 24 liter irtaltalmu volt, jóllehet a hivatalos jelzés 25 litert mutatott.

A hordókat Zámbo a mértékhitelítő hivatalba vitte, ahol újból felmérték azok köb-tartalmát s hivatalosan is konstatálták, hogy *első hitelítés után a hordókat összehúzták és uj fenék, vagy a dongák kicserélése által beltartalmát megkisebbitették.*

A mértékhitelítő hivatal a hamis hordókat megsemmisítés végett azonnal konfiskálta, Zámbo Samu pedig Nagy Sándor dr. ügyvédje útján feljelentette a lippai sörfőző-gyárat. A feljelentés még azzal is vádolja a Bondy- és társa céget, hogy a hordókat rosszhiszemüleg nem töltötte meg teljesen, arra számítva, hogy a korcsmáros azt nem veszi észre. Így megtörtént, hogy egynémelyik hordó csak félig volt sörrel, másiktól pedig 4—5 liter hiányzott.

Ilyen módon 808 liter sörrel rövidítették meg Zámbot, aki a sörgyártól ezért 2017 korona kártérítést követel. Kéri azonfelül a törvényszéket, hogy a hamis jelzésű hordókat bünjelként foglalja le.

HIREK.

Szellét körözik.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 5.

Megirtuk, hogy Scharntner Sándor dr. csödbiztos Szelle ügyvédjének azon bejelentését, hogy ő délvidékre utazott, nem vette tudomásul és áttette az aradi kir. ügyészséghez, annak konstatálása mellett, hogy Szelle szökésben van, miután engedelem nélkül távozott.

Meszlényi Antal dr. kir. ügyész ma délelőtt kapta kézhez a Szelle kérvényét és a Scharntner dr. átiratát és azonnal meghozta indítványát.

Meszlényi ügyész azt indítványozta Nyirő Géza dr. vizsgálóbírónak, hogy adja ki a nyomozó levelet Szelle ellen, aki jelenleg ismeretlen helyen tartózkodik. A nyomozó levelet megküldik az ország összes hatóságainak és Szellét, a hol érik, rögtön letartóztatják.

Nehéz lesz ugyan Szellét Magyarországon letartóztatni, mert ő bizonyosan Itália szabad ege alatt élvezi a narancs-ligetek ózondus bájait. Bár az sincs kizárva, hogy Szelle egyáltalán nem is ment délre, lehet, hogy evvel csak megtévesztette a bíróságot. Erdekes, hogy Szelle ellen az nap történt a legelső komoly lépés, mikor a csödügyben is nevezetes fordulást történt.

Ma volt ugyanis a Szelle csödügyében a felszámolási tárgyalás Scharntner Sándor dr. csödbiztos előtt. Szelle ügyvédje: Sonnenfeld Károly a bejelentett 25 követelés közül, a 19 másodosztályú követelésből elismert 5 követelést, kifogásolt 19-et. A hat első osztályú követelést elismerte. A kifogásolt követeléseket a csödbiztos perre utasította, ugy, hogy Szelle most a tömeggondnok ellen fog pert indítani a kifogásolt követelések miatt.

A másodosztályú követelések közül a következő ötöt ismerte el Szelle ügyvédje: Molnár Ferenc Simánd, Lacsán Mihály Arad, Beles Vazul Kétegyháza 3937 korona, Uj-Arad és Vidéke népbank 440 korona és Pflügel Lambert 3506 korona.

A király hadgyakorlatokon.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 5

Zircről táviratozzák, hogy Ő felsége ma délután külön udvari vonattal a városba érkezett, hogy az ott folyó, nagyszabásu manővereken jelen legyen.

Az egész környék lázas izgatottsággal várta a király érkezését. A város lobogódíszben volt, diadalkapukkal, virágfüzérekkel ékesítve az utak. Ő felsége szakadó esőben érkezett meg, de ez a fogadtatás fényéből és mélységéből mit sem vont le.

Frigyes főherceg Hajmáskér felől már a délelőtt folyamán megérkezett. Rögtön lakására, az apátság öreg kolostorába hajtatott, a hol ebédet adott, melyen a katonai notabilitásokon kívül Vajda Ödön apát és Sélley Sándor miniszteri tanácsos is jelen voltak.

Déli 12 órakor megjött a trónörökös, Ferenc Ferdinánd főherceg is, a kit hasonlókép nagy lelkesedéssel fogadtak. Ő is a monostorban lakik, ugyszintén Beck br. vezérkari főnök, a katonai fővezetőség tagjai, Fenyvessy főispán, Kolozsváry alispán stb.

Ő felsége a király részére a monostor déli részén rendeztek be pompás lakást, melynek ablaka gyönyörű parkra nyílik. Az udvari vonat délután fél 4-kor érkezett Győrbe, hol a pályaudvarban Lasberg gróf főispán üdvözölte a királyt. Ugyanitt csatlakozott a kísérezhez Fehér Ipoly pannonhalmi főapát.

Ezernyi nép éljenriadala közt este 6 óra 15 perckor robogott be az udvari vonat Zircre. A lelkes fogadtatás után Ő felsége bemutatatta magának az üdvözölő küldöttség tagjait s hosszú kocsisortól kísérve bevonult a monostorba, hol az ebéd elköltése után lepihent. Holnap korán reggel ki fog lovagolni a hadgyakorlat színhelyére.

Európa apósa.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 5

Pár nap mulva ritka érdekes családi összejövetel lesz a Koppenhága melletti fredensborgi kastélyban.

Keresztély dán királynál lesz a nagy családi „zsür“, a melyen nagyobbbrészt a király gyermekei és vejei lesznek jelen.

Keresztély nemcsak a legöregebb uralkodó Európában (1818-ban született), hanem egész bátran Európa apósának nevezhető. Ő az atyja Alexandra angol királynénak, az özvegy orosz cárnénak, a görög királynak, a dán trónörökösnek, kinek Luiza hercegnő. — XV. Károly svéd király leánya — a felesége. Waldemár herceg szintén fia a dán királynak, ennek neje pedig Mária orleansi hercegnő. Ily módon Keresztély majdnem az összes európai uralkodókkal rokonságban van.

A családi összejövetelre eddig a következők jelentették be részvételüket: Edward angol király, Alexandra angol királyné, Miklós orosz cár, nejével és négy gyermekével, az özvegy orosz cárné, a görög király, a svéd-norvég király, a cumberlandi herceg és neje.

Mindezek az uralkodók több napot fognak kies fekvésű fredensborgi kastélyban tölteni. A fogadtatásra már minden előkészület megtettek.

Az összejövetel programja a következő: Nyolc órakor felkelnek a vendégek reggelizni. A lunchig, a mely 1 óráig tart séta, kerékpározás és kocsizás lesz. A fiatalabb vendégek valószínűleg lawn-tennisz fognak játszani, e játékot az orosz cár kedveli nagyon. Este 7 órakor a nagyteremben lesz a diner. Tíz órakor

theázás, 11 órakor a vendégek visszavonulnak lakosztályaikba.

Az öreg király életrendje egészen megfelel a fenti programnak s ennek köszönheti azt a jó egészséget, a melynek jelenleg is örvend.

— **Választások előtt.** Ma volt a képviselőházban az utolsó érdemleges gyűlés. Hogy ült a halál órája, minden muló nappal jobban meglátszik az egész politikai világ arculatán: Ma elvégezte a ház legutolsó teendőjét: letárgyalta a kérvényeket s ezzel kapcsolatban megtörténtek az édesgető — hazabeszélések. Hogy mikor lesznek az új választások, arról még nincs hivatalos jelentés. De általában megerősítik azt az értesülésünket, hogy már október első harmadában véget fognak érni, hogy minél előbb új munkához foghasson az új országgyűlés. A pártok körében mindenütt nagy az elévenség, folyik a munka, mely serényen előkészíti a választási akcióját az egyező pártoknak. Az országgyűlés utolsó nevezetessége, a felosztató trónbeszéd iránt nagy az érdeklődés; úgy hallani, hogy rövid lesz, retrospektív természetű, de várják, hogy a külpolitikai helyzetről is lesz benne érdekes passzus.

— **Emléktábla Erzsébet királynénak.** A felső ausztriai tartomány gyűlés tagjai a hétfői ülésen arra fogják kérni a tartománygyűlést, hogy a linzi képviselőház falára márványtáblát helyezzenek Erzsébet királyné emlékezetére. A táblán az a dátum lenne, a mely időben a királyné először jelent meg Linz falai között, a midőn is a képviselőházban volt részére lakás berendezve.

— **Nyilassy Mátyás síremléke.** A Nyilassy Mátyás síremlék-bizottság ma délután alakult meg a közönség, sajtó és a szintársulat köréből. A bizottság elnöke: Mandl Vilmos dr., pénztárnoka: Gonda László, jegyzője: Rubos Árpád. Bizottsági tagok: Kabdebó János dr., Vass Géza, Benedek Árpád, László Gyula és Árkosy Vilmos. A bizottság kimondja, hogy a tragikus véget ért Nyilassy Mátyásnak síremlékét legkésőbb halála évfordulójára felállítja. A bizottság ez uton kéri fel mindazokat, a kik a Nyilassy síremlékére gyűjtöttek, hogy a gyűjtött pénzeket a síremlék-bizottság pénztárnokához, Gonda Lászlóhoz haladéktalanul beküldjék, a ki a beszolgáltatott pénzeket a helyi lapok útján nyugtázni fogja. Egyszersmind felkéri a közönséget, hogy az emlékkő felállítási költségeihez hozzájárulni sziveskedjék. A bizottság értesülése szerint a már részint befolyt, részint még kintlevő gyűjtésekből közel 250 korona alapja van a síremlék javára. Megemlíjük itt, hogy Nyilassy Mátyás síremlékére az Aradi Közlöny szerkesztőségébe Palényi Miksa urtól 3 korona és Kovács Pál urtól 2 korona, vagyis összesen öt korona folyt be, melyet már régebben átadtunk Rubos Árpád urnak, a szintársulat művezetőjének, a ki ezt a bizottság mai ülésén be is jelentette.

— **A cár franciaországi útja.** A párisi megyetanács elnöksége elhatározta, hogy az orosz cári párt franciaországi látogatása alkalmával küldöttségileg fogja üdvözölni s egyuttal annak a kivánságnak adott kifejezést, hogy Párisban is kifejezhesse azt a rokonszenvet, a melyet Szajnamegye egész lakossága a cár, a cárné és az orosz nemzet iránt érez. A megyetanács elnöksége elhatározta továbbá, hogy csatlakozik a községtanács részéről esetleg rendezendő fogadáshoz.

— **A kultur-palota terveinek bírálata.** Megirtuk lapunkban, hogy az aradi kultur-palota tervezésére kiírt pályázat határideje lejárt s hogy a beérkezett huszonhét pályaművet a napokban közszemlére fogják kiállítani. Az Aradi Kölcsey-Egyesület ma átírt a városhoz, kérve, hogy a pályázati terveket bíráló bizottságba a maga részéről is küldjön ki négy tagot.

— **A vízvezeték vize.** A városi tanács legutóbbi határozata folytán a főorvosi hivatal köteles minden héten a vízvezeteki vizet bakteriológiai vizsgálat alá venni s a vizsgálat eredményéről jelentést tenni. A főorvosi hivatal az első ilyenü jelentést tegnap terjesztette be, a mely szerint az elmúlt héten a víz teljesen tiszta volt és semmiféle káros alkatrészt nem fedeztek fel benne.

— **Magyar nemesség.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Szegner Henrik nyugállományú címzetes vezérőrnagynak és Szegner Ervin helyi alkalmazásbeli honvéd-századosnak, valamint törvényes udódaiknak, régi magyar nemességük épségben tartása mellett, a „szentgyörgyi” előnevet adományozta.

— **A braganzai herceg szabadsága.** Ferenc József braganzai herceg, a Vilmos huszárezred hadnagya, egy esztendei szabadságot kapott, melyről tegnap jött meg ezredéhez az irás a temesvári hadtest parancsnokságtól. Ezt az egy évi szabadságidőt a herceg, a ki két nap mulva már távozik Debrecenből, Bécsben fogja eltölteni.

— **Assael Hermann temetése.** Nagy közönség jelenlétében és nagy részvétellel folyt le ma délelőtt tíz órakor Assael Hermann temetése a Forray-utcai halottas házból. A koporsó körül a mélyen elszomorodott családtagok, társadalmunk számos előkelősége, az izraelita hitközség előjárósága, az Ipar és népbank tisztikara, az aradi kereskedők stb. állottak. A templomi énekgyászala után, a rabbi megható beszédben búcsúztatta el a halottat, kiemelve érdemeit, jótékonyágát és becsületes puritán jellemét. Majd a kántor gyászéneke következett s a menet megindult a temető felé.

— **A rehabilitált Grévy.** A francia köztársaság elhunyt egykori elnöke Grévy sok támadásnak volt annak idején kitéve fősvénysége miatt. Gourlet, Grévy bizalmas barátja most adta ki az elhunyt elnök memoirját, amelyben tiltakozik az ellen, hogy Grévy fősvény lett volna. Nagyon is jótékony volt írja Gourlet, de jótékonyágát nem fitogtatta a nyilvánosság előtt, hanem mindig harmadik személyt bízott meg az ajándék szétosztásával. Ily harmadik személy volt ő maga, Gourlet is.

— **A fiumei pestis.** Fiuméből táviratozzák lapunknak: Az állítólagos pestisesetre vonatkozólag a való tényállás a következő: Giustich József portorei illetőségű matróz augusztus 26-án Port-Szaidból Fiuméba érkezett. Minthogy Port-Szaid pestisfertőzöttnek tekintik. Giustichot is megvizsgálták, de egészségesnek találták és megegyeztek neki, hogy a tíz napi vesztégzáródót otthon, Portorében töltsse. A községi orvos utóbb lázas tüneteket észlelt Giustichon és bevitette a fiumei közkórházba, a hol szigoruan elkülönítve tartották. Kilencedik napra Giustich meghalt. A beteg matróz kezelésére Grossich dr., a községéhségügyi tanács elnöke és Lenaz dr. bakteriológus ügyelt fel. Ezek az orvosok a pestisnek szimptomáját sem észlelték. A beteg halála után megejtett újabb gondos vizsálat sem konstatált pestises tünetet.

— **Hogyan hal meg egy ur?** A Biharvármegyével egy szomszédos szilágysági részen, a tasnádi járásban nagy szenzáció van. Egy nagy tiszteletnek örvendő földbirtokos a szenzáció hőse. Pálincás Endre ákosi lakost, a földbirtokost hamis pénzgyártással vádolták. A csendőrség házmotózást tartott nála és nagy mennyiségű hamis pénzt talált lakásán. Pálincás nem lévén otthon, haza hívták s amikor értesült a dolgról, berohant a szobájába s agyon lötte magát. Szilágyságban különben ez eset után nyil. hangot nyert az a gyanu, hogy több előkelő földbirtokos ur részes hasonló hamis pénz manipulációban. A csendőrség nyomoz.

— **A bocsánatot kérő kínaiak.** A kínai udvar megkezdte a bocsánatkérések hosszú sorozatát. Csun herceg tudvalevőleg Potsdamban

meg is kapta a német császártól a feltételes bocsánatot. A német udvarnál eleinte hidegen fogadták s csak a bocsánatkérés megtörténte után adták meg neki a hercegi rangjához illő tiszteletet. Mint egy berlini távirat jelenti, Vilmos császár szeptember 15-ikére meghívta Csun herceget Danzigba, hogy részt vegyen a porosz hadsereg hadgyakorlataiban. Egy yokohamai távirat szerint az a kínai követség, melynek bocsánatot kell kérnie a pekingi japán követség első titkárának meggyilkolásáért, holnap Yokohamába érkezik.

— **A tizforintos bankjegyek bevonása.** Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsának legutóbbi ülésén elhatározták, hogy szeptember elején elrendelik a tizforintos bankjegyek bevonását. A tizforintos bankjegyek egyrésze helyett már a múlt évben bocsátottak ki huszkoronás bankjegyek véglegesen elfoglalják a régi tizesek helyét. Eszerint a hivatalos lap mai számában megjelent a pénzügyminiszter rendelete, mely a régi tizesek bevonását szabályozza.

A két tizesek 20¹/₂ év óta vannak forgalomban, minthogy 1881. január 8-ikán bocsátották ki. Ezek voltak az első tizesek, melyeket az Osztrák-Magyar-Bank bocsátott ki és melyeknek egyik oldala magyar-szövegű volt, mert az előbbi tizesek még az Osztrák Nemzet Bank címét hordták és még teljesen német-szövegűek voltak. A tizforintos bankjegyek bevonása fokozatosan történik, de gyakorlatilag nem sokáig forognak már a régi tizesek minthogy a bank és az állami pénztárak a befolyó tizeseket nem adták ki többé, hanem vizsatartják és megsemmisítik. Egyébként a tizesek helyét elfoglaló huszkoronás bankjegyek is csak rövidéletűek lesznek, mert a bankszabályok szerint a készfizetések fölvételei illetőleg a valutareform befejezése után a legkisebb bankjegy az ötvenkoronás lesz.

— **Üszedőlt szöveggyár.** Baden-ből táviratozzák: Pausen im Thal-ban a Breunet-féle szöveggyár új háromemeletes épülete tegnap este beomlott. Öt ember életét vesztette, öt pedig súlyosan megsebesült. Egy ember eltűnt.

— **Megint egy új léghajó.** Párisból táviratozzák, hogy Roce léghajós egy kettős ballonnal tett kísérletet, mely azonban csaknem szerencsétlenül végződött. Roce két hegyes ballon végére egy alumíniumból készült hajót függesztett, mely két részből áll. Az egyik szalonnak van berendezve, a másik a gépterem. A gépteremben 4 csavar működik, melyek a ballonokat is hajtják. Roce fölemelkedett, de néhány perc mulva a szerkezet hirtelen esni kezdett s le is szállt, anélkül, hogy a léghajós megsérült volna. Roce néhány javítás után ismét megfogja kísérni a fölszállást.

— **Apró protektor.** Joachim herceg, a német császár tizenegy éves fia jelenleg a vilhems-höhi kastélyban időzik kis nővérel. A napokban a kis herceg tudósítást küldött züleinek, hogy a szomszédos Weiner községben óriási tűzvész pusztított és a lakosok a legnagyobb nyomorban, hajlék nélkül vannak. A császár a levél vétele után táviratilag intézkedett, hogy a szerencsétlenek államsegélyben részesüljenek.

— **Üngyilkos miniszteri tisztviselő.** Belgrádból táviratozzák: Dimitrijevič Milán hadügyminiszteriumi hivatalnokot tegnap a topsideri parkban felakasztva találták. Üngyilkosságának indító oka ismeretlen.

— **Kísérletezés közben.** A Frankfurter Zeitung jelenti Garnischból: Reger meteorológus Brandes mérnökkel, aki itt kísérleteket tett a drótnélküli telegráffal, kirándult a Ruffelwändspitzere. Utközben Brandes lebukott a Föllenthalba. A szerencsétlenség színhelyére embereket küldtek ki.

— **Az olasz hazafi.** Ha minden fiumei irredantánk olyan, mint az a talian, akiről most van szó, akkor igaza van a lapoknak, amikor azt írják, hogy Fiuménál csöndes a tenger.

NAPIREND.

Szeptember 6. Péntek. Róm. kath. naptár: Zakariás próféta. — Protestáns naptár: Zakariás próféta. — Görögkeleti naptár (augusztus 24.): Eutik. — A nap két 5 óra 10 perckor, nyugszik 6 óra 13 perckor. — A hold két 11 óra 17 perckor, nyugszik 1 óra 58 perckor.

Időjárás. Legnyomás reggel 7 órakor 754.6 milliméter, délután 2 órakor 751.7 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor C° + 15.0, délután 2 órakor C° + 23.6. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK 1, délután 2 órakor D 5. — Felhőzet reggel 7 órakor félborult, délután 2 órakor többnyire borult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 16 milliméter zivattal.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Hűvös, eső.

Szabadságszoci emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület 1-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belföldi díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapok kivételével, mindennap 11 1/2—12 1/2 óráig. Helyiség: Breklyemuseum helyisége mellett ülésterem.

Szeptember 7—9. Az aradi polgári lövészeget díjlovászat.

Szeptember 11. Városi közgyűlés délután 4 órakor.

Szeptember 15. Jegyzőválasztás a Glorovácon.

Szeptember 21. Az aradi iparosíjak besorozottak egy részének táncvigalma (Vass-étterme.)

IDEGENEK ARADON.

— Szeptember 5. —

Vass szálloda. Nacht Viktor intéző Zimbró. — Abfal János birtokos neje Pankota. — Kohn Mór utazó Bécs. — Kreitz Rudolf utazó Bécs. — Grünwald József utazó Bécs. — Schwartz József kereskedő Temesvár. — Kovács Sándor vállalkozó Lugos. — Kun Armin utazó Budapest. — Sonnenschein Mór

utazó Bécs. — Wagner P. N. utazó Bécs. — Körbl József utazó Budapest. — Engländer Dezső utazó Bécs. — Csikay Emil utazó Budapest. — Grosz Mór utazó Budapest. — Klein Lajos utazó Budapest. — Stein Mór utazó Bécs. — Szép János utazó Budapest. — Novák Rudolf utazó Budapest.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi május hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. Szolnokról este	8.50
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Sohorsztól reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.40
Sohorsztól délután	2.04	Radnáról délután	2.26
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.25
Radnáról este	6.35	Személyvonat este	8.57
Gyorsvonat este	7.18	Gyorsvonat délelőtt	8.08
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.52
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.12	Személyvonat reggel	8.38
Személyvonat d. u.	4.09	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borossobosról szv. r.	3.13
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borossobosig szv. du.	5.20	Személyvonat este	6.56

BORHOZ LEGJOBB!!
KITÜNO ASZTALIVIZ
221
NYÁLKAOLDÓ GYÓGYITAL

Könyvkötészetünkbe
egy jóerkölcsű fiú
tanulóul
heti fizetés mellett felvétetik.
Aradi Nyomda Részvénytársaság.

Magyar kir. államvasutak igazgatósága.

87943—1901. F IV. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha- és fehérneműek, botok, napernyők és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés alkalmával azonnali készpénz fizetés mellett el fognak adni:

Állomáson	f. évi szept. hó
Kolozsvár	17-én d. u. 8 óra
Miskolcz	24-én d. u. 8 óra
Bpest ny. p. u.	30-án d. u. 8 óra

Budapest, 1901. augusztus 29.

Az igazgatóság.

Magyar kir. államvasutak.

122427—1901. szhoz.

Pályázati hirdetmény.

A magy. ktr. államvasutak igazgatósága a jövő 1902. évben szükséges kocsik gázvilágítási berendezések alkatrészei szállításának biztosítását önajtván, ez iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb folyó évi szeptember hó 28.ának déli 12 óráig beérjesszék, a banatpénz pedig f. évi szeptember hó 27.én déli 12 óráig beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részleteit feltételek, a mennyiségek, ugyszintén a különleges szállítási feltételek a magy. kir. államvasutak anyag- és leltár-beszerzési szakosztályánál (Budapest, Andrássy-ut 75) megtekinthetők.

Budapest, 1901. augusztus hó.

A m. kir. Államv. Igazgatósága.

(Utánnomat nem díjaztatik.)

HOFFMANN SÁNDOR

ARAD, Színház-épület.

„A fecskéhez“

Vászon és fehérneműek.

	Korona.
Rumburgi vászon (54 rőfös)	48.00—95.00
Creas és irrhoni vászon	9.50—22.00
3/4 alsó lepedő vászon méterenk.	1.30— 2.20
10/4 paplan lepedő „ „	1.60— 2.80
Törülközők méterenként	—55—90
„ önczatja	7.00—12.00
Asztali készletek 6 személyre	8.50—22.00
Női chifon, vászon és batiszt	
ingek	1.35—12.00
Női chifon Corsetta	2.00—12.00
Női alsó szoknya és nadrág	2.00— 9.00
Agyhuzat chifon vagy vászonból	16.00—85.00
Alsó lepedő darabja	2.30— 3.60
Fegyházban kötött jó harisnya	
fekete és színes 3 pár	2.00
Zsebkendő ajour széllel	4.00

Valódi „Schroll“-féle chifon gyári áron, végben vagy méterenként.

Elvém: Nagy forgalmat olcsó és szolid árak mellett elérni.

Az összes cikkekkel minták vagy egyes darabok legnagyobb készséggel vidékre is küldetnek.

Gyermek kelengye költségtétellel kívánatra készséggel szolgálok.

200 koronás menyasszonyi kelengye.

	Korona.
6 db ing díszítve	21.60
6 db hálókötös himzéssel	20.40
6 db nadrág	19.20
3 db alsó szoknya	13.20
12 db zsebkendő fehér vagy színes	8.—
12 pár harisnya fekete	13.20
2 ágyszéklet szépen kiállítva	28.—
6 db nanking tollhuzat	10.60
6 db alsó lepedő	17.20
2—6 személyre damast készlet	18.80
2 kávé teríték színes	9.20
12 db törülköző, szépeességi	12.—
12 db konyharuha	4.80
12 db portörölő különféle puha	5.—
2 db nyári paplan	8.60
Összesen korona	210.—
5 százalék pénztári kedvezmény	10.—
Netto összeg korona	200.—

Menyasszonyi kelengyék rendelésre 200—2000 koronáig.

Legszébb ózárna csipkék és himzések nagy választékban.

Alkalmi vétel: 1 veg angol fonal 17 korona.

Városi és megyei telefon szám 10.

5 métermázsza

szép papírhéjú

tavalyi dió,métermázsánként 46 koronáért
eladó.**Pollák József,**

fűszerkereskedő,

ARAD, Haltér I szám.

Magy. kir. államv. üzletv. Aradon.

25047. I.—1901. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak aradi üzletvezetősége Arad állomásán létesítendő két rakodó és leadási áruraktár építési munkáira ezennel nyilvános versenytárgyalást hirdet, melyre a jogérvényesen kiállított ajánlatok 1901. évi szeptember hó 28-án déli 12 óráig a magyar királyi államvasuti aradi üzletvezetőségének titkárságánál nyújtandók be.

Pályázni lehet a két rakodóra és az áruraktárra külön-külön, továbbá a következőképpen csoportosított munka nemekre:

a) Bentési, föld, kőműves, kőfaragó, elhelyezési- és csatornázási munkákra.

b) Ács- és különféle munkákra.

c) Asztalos-, lakatos-, vas-, üveges- és mázó munkákra.

d) Bádógos munkákra.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1901. évi szeptember hó 27-én déli 12 óráig a rakodók összes munkáira 600 kor. az áruraktár összes munkáira 2000 korona, a csoportosított munkákra pedig csoportonként, a rakodókra 200—200 korona, raktárra 500—500 korona bánatpénzt kell a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránál akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas érték-papírokban letenni. A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó. Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíthatnak, de névértéknek felül számításba nem vétetnek. Takarékpénztári betétkönyvecskék bánatpénzül el nem fogadhatók.

Később beérkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlatok között a szabad vasztás jogát tekintet nélkül a pályázás mérvére és az árakra az üzletvezetőség magának tartja fenn.

Az ajánlatokat egy koronás, az ajánlat mellékleteit ivenkint 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő felirattal kell benyújtani: „Ajánlat, a magyar királyi államvasutak Arad állomásán létesítendő magas építmények előállítására.”

A létesítendő építmények tervei a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségének építési és pályafentartási osztályában a hivatalos órákban megtekinthetők. A pályázati feltételek, szerződési tervezet, ajánlatok és az árjegyzékek mintái az összes munkákra 5—5 korona, a csoportmunkákra 2—2 korona áron ugyanott megszerezhetők.

Aradon, 1901. szeptember hó 2-án.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

451—1901. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Mittelmann-féle gyár épületeinek eladása iránt folyó év szeptember hó 9-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: a) a nagyszeszraktár és kovács műhelyre 724 korona 80 fillér. b) a moslék szárító épületre 2288 korona 69 fillér. c) a nagykéményre 1384 korona 50 fillér. d) a szerszám kamarára 241 korona.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1901. évi szeptember hó 2-án tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay,
aljegyző.

Magyar kir. államvasutak igazgatóság.

87942—901. F. IV. szám.

Hirdetmény.

A kézbesíthetetlen és fölös szállítmányok a vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján, d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teheráru raktáraiban a következő napokon kerülnek eladásra, melyhez a t. közönség ezennel meghívatik.

Allomáson	f. é. szeptember hó
Kolozsvár	17-én
Zágráb	17-én
Veszprém	18-án
Szatmár-Németi	18-án
Eszék	19-én
B.-Csaba	19-én
Bpest-Józsefváros	20-án
Nagyvárad	20-án
Pozsony	23-án
Győr	23-án
Miskolcz g. p. u.	24-én
Bpost. ny.	24-én
Arad	25-én
Szabadka	25-én
Bpest dpart	26-án
Debreczen	26-án
Szeged	27-én
Kassa	27-én
Pécs	30-án

Budapest, 1901. szeptember hóban.

Az igazgatóság.

Arad-Gáj kölváros alkaptányi hivatalától.

1560—1901. alk. sz.

Hirdetmény.

Egy darab, 2 éves, vasderes szőrű első ballába kesely, h. b. A bélyegű kanca ló, bitangásba fel-fogatott s ha jogos tulajdonosa nem jelentkezik, folyó évi szeptember hó 15-én d. u. 3 órakor, nyilvános árverésen eladatni fog.

Arad-Gáj, 1901. szept. 4-én.

Madarász,
alkaptány.Magy. kir. államvasutak budapest-balparti
üzletvezetősége.

26384—1901. III.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Czegléd állomásán levő pályavendéglo-i üzletre 1901. évi november hó 1-étől számított három évre ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

Az ezen üzletet bérbe venni óhajtok felhivatnak, hogy szabályszerűen bélyegzett, valamint kellő bizonyítványokkal felszerelt ajánlatukat f. é. szeptember hó 14-én déli 12 óráig a Máv. budapest balparti üzletvezetőség általános osztályához a következő megjelölés mellett nyújtsák be:

„Ajánlat a czeglédi pályavendéglo-i bérletére 26384/III. számhoz.”

Az ajánlattevő köteles ugyan-ezen üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál f. é. szeptember hó 13-án déli 12 óráig bánatpénz fejében 800 koronát készpénzben vagy állami letétekre alkalmas érték-papírokban letétbe helyezni, vagy oda posta útján külön borítékban beküldeni.

Bánatpénz letétele nélkül az ajánlat nem vétetik figyelembe.

A bánatpénzről nyert pénztári elismervény az ajánlathoz nem csatolandó.

Tájékoztatásul közöltetik, hogy az összes a vendéglo-i üzlet céljaira szolgáló helyiségek fűtésről és világításáról a bérlo saját költségén maga tartozik gondoskodni, de másrészt neki erre a célra készpénz fizetés mellett az intézet részéről évenként 130 köbméter tűzifa vagy ezzel egykértékű szén és 1500 kg. kőolaj kedvezményes áron és havi részletekben szolgáltatni. Ezen bérletre vonatkozólag a részletes feltételek az alul-írott üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (Teréz-körút 62. fél emelet, ajtó 12) hétköznapon a hivatalos órák alatt, azaz reggel 8-tól délután 2-ig megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magokra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A magy. kir. államvasutak fenntartják maguknak azon jogot, hogy az ajánlattevők közül a megajánlott összegre való tekintet nélkül szabadon választ hassanak.

Budapest, 1901. évi augusztus hó 21-én.

Bpest-balparti üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

Vérszegénység, sápadtság, idegyengesség

ellen

biztos hatású gyógyszer felnőttek, valamint gyermekeknek

az

Kellemes ízű! Umberto Nem keserű!**China-vasbor.**

Az Umberto-bor China és vasat, e két leghathatósabb gyógyszert a legjobb minőségű borban feloldva kellemesen adagolva tartalmazza, mely erejénél és kellemes ízénél fogva a gyógyulást nagyban elősegíti.

Vérszegények, különösen hölgyek, sápkóros gyermekek, valamint gyöngékedők és lábadozók ne mulasszák el egyszeri kísérlettel meggyőződni e kiváló gyógybor hatásáról. — Az **Umberto** China-vasbor egyszersmind gyomorerősítő, sőt vérszegény betegeknek egyetlen étvágygerjesztő és kitűnően emészthető gyógyszernek bizonyult.

Egy félliteres üvegnek ára 1 frt 20 kr.

Nyilatkozat.

Tek. Hajós Árpád urnak Arad. Örömmel értesítem, hogy Umberto china vasbora betegeimnél, különösen idegyengéknél, neurastheniában szenvedőknek meglepő jó hatással volt.
Szeged, 1901. február 10.

Tisztelettel

Dr. Zápori Nándor.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél Budapesten.

Délmagyarország részére egyedül

Hajós Árpád

gyógyszertárban az „Isteni gondviseléshez”

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Az iskolaév kezdetével

ajánlok az iskolai ifjuságnak mindennemű füzeteket, író- és rajzszerkeket, rajzeszközöket stb. legnagyobb választékban.

Helyes kiszolgálás a legrendesebb árak mellett. 1105

BLOCH H.,

papírkereskedése

Arad, Andrassy-tér 18.

Ovadékképes egyén

ajánkozik

pénzbeszedőnek,

vagy 1158

iroda-szolgának.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

A Mittelman-féle szeszgyár udvari épületeinek lebontásából kikerülő

tégla, fa

és egyéb jó minőségű

építési anyagok

legjutányosabban a helyszínén

eladatnak.

Bővebb felvilágosítás ugyan-

ott nyerhető. 1160

Iskolakönyvek bekötését

legtartósabban és csinosan, mérsékelt áron eszközli

az „Aradi Nyomdarészvénytársaság”

könyvkötészete Arad.

463—1901. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az asphalt járdák átöntése és az azzal kapcsolatos munkák, továbbá a külvárosi utak megkavicsolása iránt folyó év szeptember hó 9-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: az asphalt munkákra 2077 korona 96 fill., a külvárosi utak megkavicsolására 952 korona.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1901. évi szeptember hó 2-án tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay,
aljegyző.

452—1901. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Mittelman-féle szeszgyár telepen levő magtár helyiségeknek f. évi szeptember 1-től 1 évre való bérbeadása iránt folyó év szeptember hó 9-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: 1. Az 1. 2. és 3. számú 4600 mm. gabonát befogadó magtárra 750 korona. 2. A 4. számú 6000—7000 mm. gabonát befogadó magtárra 1200 korona. 3. Az 5. számú 4000—5000 mm. gabonát befogadó magtárra 1000 korona évi bér.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1901. évi szeptember hó 2-án tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay,
aljegyző.

Városi és megyei telefon 206.

Ifj. Haggemacher Henrik

Arad, Karolina-utca 7.

budafok-kőbányai sörfözde aradi sörfőzde-
tára ajánlja

Dr. Telbisz János kir. keresk. törv. hit. vegyész ur által elősmert legkellemesebb üdítő és tápláló

Góliát maláta-sörét

saját töltésű palackjaiban.

Különösen mell- és gyomorbetegségek figyelmébe!

Dr. Telbisz János kir. ker. törv. hit. vegyész ur nyilatkozata:

„A Haggemacher-féle Góliát maláta-sört vegyvizsgálatom alapján főleg magas extract és maláta cukor (maltase) tartalma következtében a legkifűnőbb maláta-sörök közé sorozom” 1080

A bokszei körjegyzői

irodában

a jegyzői teendőkben

jártas

egyén

40 korona havi fizetés és teljes ellátás mellett

alkalmazást nyer.

Szorgalmához mérten mellékjövetelemben is részesül.

Boksze, 1901. szeptember hó 4-én.

Magyari Mihály,
h. körjegyző.

1163

Az Arad sz. kir. város által segélyezett

ARADI ZENE-CONSERVATORIUMBAN

mint az országos magy. kir. Zeneakadémiára előkészítő iskolában (Arad, Szabadság-tér 21. sz.) a beiratások augusztus hó 28-tól szeptember 15-ig minden nap d. e. 10—12¹/₂-ig, d. u. 4—6¹/₂-ig tartatnak.

Tanítatnak mint főtanszakok: zongora, hegedű, mélyhegedű, gordonka, gordon, czimbalom, magánének és minden fuvóhangszer. Mint melléktárgyak: zeneelmélet, összhangzattan, zeneszerzés, zenetörténet, karének, kamarazene, zenekariskola és zongoraösszjáték, ugyanazon tanterv szerint, mint a magy. kir. országos Zeneakadémián Budapesten.

TANÁRI KAR:

Unger Mór, hegedű, zongora és zenekariskola.

Müttermüller József, gordonka, zongora és kamarazene.

Sperber Frigyes, hegedű, mélyhegedű, karének és összhangzattan.

Müttermüller-Lengyel Erzs, zongora és zeneelmélet.

Klein Sándorné, zongora.

Bayer-Bettelheim Ida, (felügyelőnő) zongora és zeneelmélet.

Schreyer Jakab, zongora és zongoraösszjáték.

Kiss Károly, czimbalom.

Uresch B., gordon és fuvóhangszerek.

Magán (solo) ének Weichhart Aurora Budapestről.

Az intézetben a fentebb nevezettek kivül néhány segédtanár is tanít.

Tandij havonként: az alsó osztályokban 10 korona, a felső osztályokban 12 korona, fuvóhangszerekre 3 kor. Előre fizetendő.

Beiratási díj 6 korona.

Az igazgatóság figyelmeztetni kívánja saját érdekükben a növendékeket, hogy a beosztás alkalmasabb eszközölhetése végett beiratkozásra mielőbb jelentkezzenek.

Az igazgatóság:

Unger Mór.

Müttermüller József.

Sperber Frigyes.

1077